

Asiantaeth Trwyddedu
Gyrwyr a Cherbydau

INF104W

Gwasanaethau
Cerbyd

Rhifau cofrestru cerbyd a phlatiau rhif

Am ragor o wybodaeth ewch i
www.gov.uk/displaying-number-plates

Cynnwys

Rhifau cofrestru cerbyd

01

Pam bod gennym rhifau cofrestru cerbyd.....3

02

Hawl i rif cofrestru cerbyd.....3

03

Fformat rhif cofrestru cerbyd.....3

04

Arddangos rhif cofrestru cerbyd.....4

05

Llythrennau dynodi ardal a rhifau dynodi oed DVLA.....5

Platiau rhif

06

Sut i gael plât rhif.....7

07

Manyleb cynllun plât rhif.....8

08

Baneri cenedlaethol ar blatiau rhif.....11

09

Platiau rhif gwyrdd.....11

10

Beth i'w wneud os yw'ch cerbyd wedi'i glonio.....12

11

Rhifau cofrestru a phlatiau rhif ôl gerbyd.....12

Cofrestru Personol
Gwasanaethau ar-lein:

1

Cymryd rhif cofrestru oddi ar y cerbyd:
www.gov.uk/cymryd-rhif-cofrestru-preifat-oddi-ar-gerbyd

2

Gosod rhif cofrestru ar gerbyd:
www.gov.uk/hoi-rhif-cofrestru-preifat-ar-gerbyd

Rhifau cofrestru cerbyd

01 Pam mae gennym rifau cofrestru cerbyd

Mae rhifau cofrestru cerbyd yn ffordd o adnabod cerbydau ac yn berchen i'r Ysgrifennydd Gwladol. Maent yn cael eu clustnodi i gerbydau fel rhan o'r broses cofrestru a thrwyddedu cerbydau.

Mae'r rhif cofrestru yn cael ei roi i gerbyd, nid y ceidwad cofrestredig. Bydd yn aros ar y cerbyd (nes y caiff y cerbyd ei dorri'n ddarnau, ei ddinistrio neu ei allforio o'r wlad yn barhaol) oni bai bod ceidwad cofrestredig y cerbyd yn gwneud cais i'w gymryd oddi-ar y cerbyd a'i roi ar gerbyd arall neu ar dystysgrif gadw (V778W).

02 Hawl i rif cofrestru cerbyd

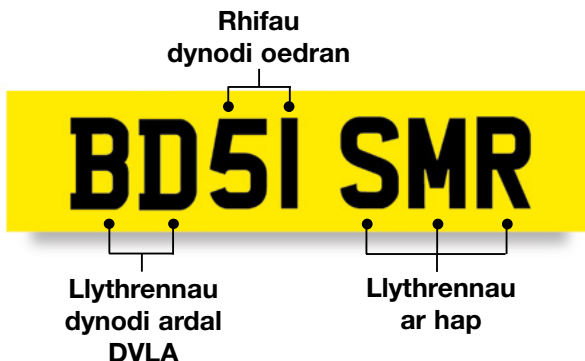
Pan rydych yn prynu rhif cofrestru personol (preifat), rydych yn prynu'r hawl i wneud cais i'w roi ar gerbyd sydd wedi'i gofrestru yn eich enw chi neu enw rhywun arall (yr enwebai). Pan rydych yn gwerthu cerbyd, bydd y rhif cofrestru yn aros gyda'r cerbyd oni bai eich bod yn gwneud cais i'w gymryd oddi-ar y cerbyd a'i roi ar gerbyd arall neu ar dystysgrif gadw (V778W). Am ragor o wybodaeth ewch i www.gov.uk/personalised-vehicle-registration-numbers

03 Fformat rhif cofrestru cerbyd

Cyflwynwyd y fformat cofrestru cyfredol ar gyfer rhifau cofrestru cerbydau ar 1 Medi 2001. Mae'n cynnwys:

- 2 lythyren tag cof (mae'r rhain yn dynodi ardal yn y wlad ble y mae cerbyd yn cael ei gofrestru yn gyntaf)
- 2 rif (mae rhain yn dweud wrthy ch pryd y cyhoeddwyd)
- bwlch a 3 llythyren sy'n cael eu dewis ar hap

Dangosir rhestr o lythrennau dynodi ardal DVLA a rhifau dynodi oedran ar dudalennau 5 a 6.

04 Arddangos rhifau cofrestru cerbyd

Mae'n rhaid arddangos rhif cofrestru cerbyd yn gywir ar blât rhif yn unol â Rheoliadau Cerbydau'r Ffordd (Arddangos Rhifau Cofrestru) (fel sy'n briodol). Mae'r rheoliadau hyn yn rheoli sut mae platiau rhif cofrestru cerbyd yn cael eu dylunio, eu cynhyrchu a'u harddangos.

Ni allwch ail-drefnu neu gam-gynrychioli'r rhifau a llythrennau ar blât rhif i greu enwau na geiriau, fel eu bod yn anodd i'w darllen. Er enghraifft, gosod bolltau i newid unrhyw lythyren neu rif. Mae'n bosibl y gallwch gael dirwy i fyny at £1,000 os ydych yn gyrru gyda phlatiau rhif sydd ddim yn arddangos y rhif cofrestru yn gywir a bydd eich car yn methu ei brawf MOT. Mewn rhai achosion, mae'n bosibl y bydd y rhif cofrestru yn cael ei dynnu'n ôl yn barhaol.

Os ydych wedi cam-gynrychioli rhif cofrestru cerbyd ni fyddwch yn cael unrhyw arian yn ôl rydych chi wedi'i dalu am y rhif cofrestru, nac unrhyw gostau eraill y mae'n rhaid i chi dalu.

Ni allwch ddefnyddio rhif cofrestru cerbyd i wneud i'ch cerbyd ymddangos yn ifancach nag ydyw mewn gwirionedd.

05 Llythrennau dynodi ardal DVLA a rhifau dynodi oed

Llythyren		Ardal bost	Llythrennau dynodi ardal DVLA
A	Anglia	Peterborough Norwich Ipswich	AA AB AC AD AE AF AG AH AJ AK AL AM AN AO AP AR AS AT AU AV AW AX AY
B	Birmingham	Birmingham	BA – BY
C	Cymru	Caerdydd Abertawe Bangor	CA CB CC CD CE CF CG CH CJ CK CL CM CN CO CP CR CS CT CU CV CW CX CY
D	Glannau Dyfrdwy i Amwythig	Caer Amwythig	DA DB DC DD DE DF DG DH DJ DK DL DM DN DO DP DR DS DT DU DV DW DX DY
E	Essex	Chelmsford	EA – EY
F	Forest & Fens	Nottingham Lincoln	FA FB FC FD FE FF FG FH FJ FK FL FM FN FP FR FS FT FV FW FX FY
G	Gardd Lloegr	Maidstone Brighton	GA GB GC GD GE GF GG GH GJ GK GL GM GN GO GP GR GS GT GU GV GW GX GY
H	Hampshire a Dorset	Bournemouth Portsmouth	HA HB HC HD HE HF HG HH HJ HK HL HM HN HO HP HR HS HT HU HV HW HX HY (Defnyddir HW ar gyfer trigolion Ynys Wyth yn unig)
K		Borehamwood Northampton	KA KB KC KD KE KF KG KH KJ KK KL KM KN KO KP KR KS KT KU KV KW KX KY
L	Llundain	Wimbledon Borehamwood Sidcup	LA LB LC LD LE LF LG LH LJ LK LL LM LN LO LP LR LS LT LU LV LW LX LY
M	Manceinion a Glannau Mersi	Manceinion	MA – MY (MN + MAN Ar gadw i'r ynys wyth)
N	Gogledd	Newcastle Stockton	NA NB NC ND NE NG NH NJ NK NL NM NN NO NP NR NS NT NU NV NW NX NY
O	Rhydychen	Rhydychen	OA – OY
P	Preston	Preston Caerliwelydd	PA PB PC PD PE PF PG PH PJ PK PL PM PN PO PP PR PS PT PU PV PW PX PY
R	Reading	Theale	RA – RY
S	Yr Alban	Glasgow Caeredin Dundee Aberdeen Inverness	SA SB SC SD SE SF SG SH SJ SK SL SM SN SO SP SR SS ST SU SV SW SX SY
V	Dyffryn Hafren	Caerwrangon	VA – VY
W	Gorllewin Lloegr	Caerwysg Truro Bryste	WA WB WC WD WE WF WG WH WJ WK WL WM WN WO WP WR WS WT WU WV WW WX WY
Y	Swydd Efrog	Leeds Sheffield Beverley	YA YB YC YD YE YF YG YH YJ YK YL YM YN YO YP YR YS YT YU YV YW YX YY

- Ni fyddwn yn defnyddio I, Q na Z yn llythrennau dynodi ardal lleol
- Byddwn yn dal i gyhoeddi rhifau 'Q' sy'n bodoli
- Byddwn dim ond yn defnyddio Z fel llythyren ar hap

Rhifau dynodi oed

Dyddiad	Dynodi oed	Dyddiad	Dynodi oed
		Medi 2001 – Chwefror 2002	51
Mawrth 2002 – Awst 2002	02	Medi 2002 – Chwefror 2003	52
Mawrth 2003 – Awst 2003	03	Medi 2003 – Chwefror 2004	53
Mawrth 2004 – Awst 2004	04	Medi 2004 – Chwefror 2005	54
Mawrth 2005 – Awst 2005	05	Medi 2005 – Chwefror 2006	55
Mawrth 2006 – Awst 2006	06	Medi 2006 – Chwefror 2007	56
Mawrth 2007 – Awst 2007	07	Medi 2007 – Chwefror 2008	57
Mawrth 2008 – Awst 2008	08	Medi 2008 – Chwefror 2009	58
Mawrth 2009 – Awst 2009	09	Medi 2009 – Chwefror 2010	59
Mawrth 2010 – Awst 2010	10	Medi 2010 – Chwefror 2011	60
Mawrth 2011 – Awst 2011	11	Medi 2011 – Chwefror 2012	61
Mawrth 2012 – Awst 2012	12	Medi 2012 – Chwefror 2013	62
Mawrth 2013 – Awst 2013	13	Medi 2013 – Chwefror 2014	63
Mawrth 2014 – Awst 2014	14	Medi 2014 – Chwefror 2015	64
Mawrth 2015 – Awst 2015	15	Medi 2015 – Chwefror 2016	65
Mawrth 2016 – Awst 2016	16	Medi 2016 – Chwefror 2017	66
Mawrth 2017 – Awst 2017	17	Medi 2017 – Chwefror 2018	67
Mawrth 2018 – Awst 2018	18	Medi 2018 – Chwefror 2019	68
Mawrth 2019 – Awst 2019	19	Medi 2019 – Chwefror 2020	69
Mawrth 2020 – Awst 2020	20	Medi 2020 – Chwefror 2021	70
Mawrth 2021 – Awst 2021	21	Medi 2021 – Chwefror 2022	71
Mawrth 2022 – Awst 2022	22	Medi 2022 – Chwefror 2023	72
Mawrth 2023 – Awst 2023	23	Medi 2023 – Chwefror 2024	73
Mawrth 2024 – Awst 2024	24	Medi 2024 – Chwefror 2025	74
Mawrth 2025 – Awst 2025	25	Medi 2025 – Chwefror 2026	75
Mawrth 2026 – Awst 2026	26	Medi 2026 – Chwefror 2027	76
Mawrth 2027 – Awst 2027	27	Medi 2027 – Chwefror 2028	77
Mawrth 2028 – Awst 2028	28	Medi 2028 – Chwefror 2029	78
Mawrth 2029 – Awst 2029	29	Medi 2029 – Chwefror 2030	79

Bydd y patrwm hwn yn parhau nes y caiff yr amrywiaethau hyn eu defnyddio i gyd.

Platiau rhif

06 Sut i gael platiau rhif wedi'u cynhyrchu

Gallwch dim ond cael plât rhif wedi'i gynhyrchu gan gyflenwr plât rhif cofrestredig (RNPS). Mae manylion eich RNPS agosaf ar gael yn www.gov.uk/displaying-number-plates

Bydd angen i'r cyflenwr weld dogfennau gwreiddiol sy'n:

- profi eich enw a chyfeiriad
- dangos bod gennych ganiatâd i ddefnyddio'r rhif cofrestru

Dogfennau adnabod

Gallwch ddefnyddio'r canlynol i gadarnhau eich enw a chyfeiriad:

- trwydded yrru
- bil gwasanaeth, Treth Cyngor neu ar-drethu o'r 6 mis diwethaf
- cyfriflen banc neu gymdeithas adeiladu o'r 6 mis diwethaf
- cerdyn adnabod cenedlaethol

Bydd y canlynol yn cadarnhau eich enw yn unig:

- pasbort – nid oes rhaid iddo fod wedi'i ei gyhoeddi yn y DU
- cerdyn debyd neu gredyd banc neu gymdeithas adeiladu
- cerdyn gwarant yr heddlu
- cerdyn adnabod y lluoedd arfog

Profi eich bod yn gallu defnyddio'r rhif cofrestru

Mae'n rhaid i chi ddod ag un o'r canlynol i ddangos bod gennych ganiatâd i arddangos y rhif cofrestru:

- V5CW (llyfr log) – os yw'ch V5CW wedi ei cholli, ei dwyn, ei difrodi neu ei dinistrio gallwch wneud cais am un ddyblyg yn www.gov.uk/llyfr-log-cerbyd
- slip ceidwad newydd (slip gwyrdd)
- tystysgrif hawl (V750W) i'r rhif
- dogfen gadw (V778W)
- nodyn atgoffa am dreth cerbyd neu HOS (V11W)
- tystysgrif gofrestru dros dro (V379)
- tystysgrif awdurdodi plât rhif (V948) gyda stamp swyddogol yr Asiantaeth Trwyddedu Gyrwyr a Cherbydau (DVLA) neu Asiantaeth Safonau Gyrwyr a Cherbydau (DVSA)
- tystysgrif awdurdodi rhif plât electronig (eV948)
- llythyr awdurdodi gan reolwr fflyd (yn cynnwys cwmni prydlesu neu logi) gan ddyfynnu cyfeirnod y ddogfen o'r dystysgrif cofrestru
- os yw'ch fflyd yn y cynllun V5CW ar alw newydd (a elwir hefyd yn 'atal V5CW'), PDF o fanylion y cerbyd o'r gwasanaeth gweld cofnod cerbyd (www.gov.uk/dvla-fleet-vehicle-info)

Safon Brydeinig ar gyfer platiau rhif

Mae'r Safon Brydeinig yn nodi nodweddion y plât rhif. Mae hyn yn cynnwys gwelededd, cryfder ac adlewyrchiad. I fodloni'r Safon Brydeinig, mae'n rhaid i bob plât rhif gael ei farcio'n barhaol ac yn glir gyda'r wybodaeth ganlynol:

- rhif y Safon Brydeinig BS AU 145d am blatiau rhif newydd neu amnewid a osodir ar gerbydau o 1 Medi 2021 neu BS AU 145d am blatiau rhif a osodir ar gerbydau cyn y dyddiad hwn
- enw, nod masnach neu unrhyw ddull arall o adnabod gwneuthurwr neu gyflenwr
- enw a chod post y siop a'i gyflenwodd

Os caiff platiau rhif eich cerbyd eu dwyn

Cysylltwch â'r heddlu er mwyn iddynt geisio chwilio am y troseddwr a'i erlyn er mwyn atal unrhyw weithgaredd anghyfreithlon.

07 Manyleb cynllun plât rhif

Mae'n rhaid i gerbydau a gynhyrchwyd ar ôl 1 Ionawr 1973 arddangos platiau rhif sydd â'r canlynol:

- deunydd adlewyrchol
- cefndir gwyn ar flaen y cerbyd a chefnidir melyn ar gefn y cerbyd
- llythrennau a rhifau du

BD51 SMR

Y ffont safonol

Ar 1 Medi 2001, cyflwynwyd rheoliadau ar gyfer ffont safonol (arddull y llythrennau) i blatiau rhif, i'w gwneud yn haws eu darllen. Gyda'r newid hwn, terfynwyd yr arferiad o ddefnyddio llythrennau a rhifau italig, a llythrennau a rhifau eraill anodd eu darllen ar blatiau rhif.

Isod, dangosir enghraifft o'r ffont safonol:

I 23456789
ABCDEFGHI
JKLMNOPQ
RSTUVWXYZ

Ar gyfer cerbydau sydd â phlatiau rhif newydd neu blatiau amnewid ac a'u gosodwyd o 1 Medi 2001 ymlaen, ni chaniateir platiau rhif 3 llinell mwyach (ac eithrio mewn achosion lle cofrestrwyd y cerbyd am y tro cyntaf cyn 1 Ionawr 1973) neu os yw cerbyd wedi ei adeiladu cyn 1 Ionawr 1980 ac wedi'i gofrestru yn y dosbarth treth hanesyddol ac wedi ei eithrio rhag talu treth cerbyd. Mae'n rhaid i'r nodau ar plât rhif bod yn faint ac uchder penodol:

- rhaid i uchder y nod bod 79mm
- rhaid i led y nod (heblaw rhif 1 neu'r llythyren l) bod 50mm
- rhaid i faint strôc y nod (trwch y print du) bod 14mm
- rhaid i'r blwch rhwng y nodau bod 11mm
- rhaid i'r blwch rhwng y rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap bod 33m
- rhaid i faint yr ymylon brig, gwaelod ac ochr y plât bod 11mm
- rhaid i'r blwch fertigol rhwng y rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap bod 19mm

Beiciau modur a beiciau tair olwyn

Mae'n rhaid i feiciau modur a gofrestrwyd ar neu ar ôl 1 Medi 2001 arddangos plât rhif ar gefn y cerbyd yn unig.

Os ydych yn reidio beic modur neu feic tair olwyn a gofrestrwyd cyn 1 Medi 2001, gallwch hefyd arddangos plât rhif ar y blaen, ond nid oes rhaid i chi. Mae'n rhaid bod rhifau plât beiciau modur a beiciau modur tair olwyn (a gofrestrwyd ar neu ar ôl 1 Ionawr 1973) cael eu gosod ar 2 linell.

Gall beiciau tair olwyn sy'n deillio o gerbydau pedair olwyn, megis ceir salŵn arddangos naill ai'r gofynion arferol ar dudalen 9 neu'r gofynion beiciau modur fel y'u dangosir isod.

Mae'n rhaid i feiciau tair olwyn a adeiladwyd o feiciau modur fodloni'r gofynion ar gyfer beiciau modur fel y dangosir isod.

Mae rhaid i gerbydau cwad (gan gynnwys beiciau cwad) sy'n cael eu gyrru ar y ffordd arddangos platiau rhif ar flaen a chefn y cerbyd. Cyn belled bod ganddynt uchafswm pŵer net yr injan o 15 cilowat neu lai a phwysau heb lwytho o dim mwy na 400 cilogram (neu 550 cilogram os ydyw'n gerbyd nwyddau), gallant hefyd arddangos platiau rhif sy'n bodloni'r gofynion a ddangosir isod. Ym mhob achos arall, mae'n rhaid bodloni'r gofynion ar dudalen 9:

- rhaid i uchder y nodau bod 64mm
- rhaid i led y nodau (heblaw rhif 1 neu'r llythyren l) bod 44mm
- rhaid i faint strôc y nod (trwch y print du) bod 10mm
- rhaid i'r blwch rhwng y nodau bod 10mm
- rhaid i'r blwch rhwng y rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap bod yn 30mm
- rhaid i faint yr ymylon brig, gwaelod ac ochr y plât bod o leiaf 11mm
- rhaid i'r blwch fertigol rhwng y rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap bod 13mm

Platiau rhif a osodwyd cyn 1 Medi 2001

Rhaid i blatiau rhif a osodwyd cyn 1 Medi 2001 arddangos llythrennau a rhifau o'r meintiau a dangosir isod.

	Grŵp 1 platiau rhif a osodwyd cyn 1 Medi 2001	Grŵp 2 platiau rhif traddodiadol ar gyfer cerbydau a gynhyrchwyd cyn 1 Ionawr 1973
Uchder nod	89mm	79mm
Lled nod (heblaw rhif 1 neu'r llythyren l)	64mm	57mm
Maint strôc y nod	16mm	14mm
Bwlch rhwng y nodau	13mm	11mm
Bwlch rhwng rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap	38mm	33mm
Ymylon ochr (o leiaf)	13mm	11mm
Ymylon top a gwaelod (o leiaf)	13mm	11mm
Bwlch fertigol rhwng rhifau dynodi oedran a llythrennau ar hap	19mm	19mm

Platiau rhif traddodiadol ar gyfer cerbydau a gynhyrchwyd cyn 1 Ionawr 1973

Caiff cerbydau a gynhyrchwyd cyn 1 Ionawr 1973 arddangos platiau rhif traddodiadol 'du a gwyn', (er enghraifft, nodau gwyn, arian neu lwyd ar blât du).

O Ebrill 2020, gall cerbydau a gynhyrchwyd cyn 1 Ionawr 1980 hefyd arddangos platiau rhif 'du a gwyn' traddodiadol. Rhaid bod:

- cais wedi'i wneud i DVLA
- wedi ei gofrestru o fewn y dosbarth treth 'cerbydau hanesyddol'

08 Baneri cenedlaethol ar blatiau rhif

Gallwch arddangos un o'r baneri canlynol gyda llythrennau dynodi ar ochr chwith y plât rhif:

- baner Jac yr Undeb
- Croes San Siôr
- Croes San Andrew – a enwir hefyd yn Saltire yr Alban
- Draig Goch Cymru

Y llythrennau, neu'r llythrennau dynodi cenedlaethol y gallwch gael yw:

- GREAT BRITAIN, Great Britain neu GB
- UNITED KINGDOM, United Kingdom neu UK
- ENGLAND, England, ENG neu Eng
- SCOTLAND, Scotland, SCO neu Sco
- CYMRU, Cymru, CYM neu Cym
- WALES neu Wales

Ni allwch gael y faner neu'r llythrennau ar ffin y plât rhif ac ni all fod yn fwy na 50 milimedr mewn lled. Nid oes angen i gerbydau sydd â llythrennau 'UK' a Baner yr Undeb ar eu plât rhif arddangos sticer y DU gwahanol wrth deithio yn yr UE oni bai eu bod yn teithio i Sbaen, Malta neu Cyprus.

09 Platiau rhif gwyrdd

O 8 Rhagfyr 2020 caiff cerbydau allyriadau sero (ZEVs) cymwys arddangos fflach wyrdd ar ochr chwith y plât rhif. Gellir dod o hyd i ragor o fanylion am hwn yn

www.gov.uk/government/consultations/introduction-of-green-number-plates-for-ultra-low-emission-vehicles

10 Beth i'w wneud os yw'ch cerbyd wedi'i glonio

Os ydych yn derbyn dirwyon neu daliadau nad ydych yn gyfrifol amdanynt oherwydd bod rhywun arall yn defnyddio rhif cofrestru eich cerbyd, mae'n bosibl bod eich cerbyd wedi'i glonio.

Mae clonio'n golygu copïo manylion cerbyd tebyg (heb ei ddwyn) sydd eisoes ar y ffordd. Mae troseddwr yn dod o hyd i union gopi o'r gwneuthuriad, model a lliw'r car maent wedi'i ddwyn ac yn defnyddio'r un rhif cofrestru ar y cerbyd sydd wedi ei ddwyn i'w wneud i edrych yn gyfreithlon.

Os ydych chi'n amau bod eich cerbyd wedi'i glonio:

- cysylltwch â'r heddlu er mwyn iddynt allu olrhain ac erlyn y troseddwr i atal y gweithgaredd anghyfreithlon hwn rhag parhau
- dychwelwch unrhyw ddirwyon neu lythyrau i bwy bynnag a'u cyhoeddwyd i chi, ynghyd ag unrhyw dystiolaeth sydd gennych i brofi'ch achos
- ysgrifennwch atom yn DVLA, Abertawe, SA99 1ZZ, gan ddyfynnu cyfeirnod y drosedd roedd yr heddlu wedi'i rhoi i chi – byddwn yn cofnodi'ch gohebiaeth er mwyn cyfeirio ato yn y dyfodol

11 Rhifau cofrestru a phlatiau rhif ôl-gerbydau

Mae'n rhaid i ôl-gerbydau penodol gael eu cofrestru gyda DVLA. Bydd yr ôl-gerbydau hyn yn cael eu clustnodi gyda rhif cofrestru a bydd angen arddangos plât rhif.

Gellir dod o hyd i wybodaeth bellach ar rifau cofrestru a phlatiau rhif ôl-gerbyd yn nhaflen INF291W sydd ar gael yn www.gov.uk/government/publications/trailer-registration-numbers-and-number-plates-inf291.cy

Drynu cerbyd?

Nid yu'r dreth yn drosglwyddadwy mwyach felly rhaid i chi ei drethu cyn i chi ei ddefnyddio.

www.gov.uk/vehicletaxrules

Gwasanaethau Cerbyd

Rhifau cofrestru cerbyd a phlatiau rhif

DVLA
Longview Road
Treforys
Abertawe
SA6 7JL

www.gov.uk/dvla